

KUJAWY
POMORZE

Sektor mikro, małych i średnich przedsiębiorstw w gminie Wąpielsk i jego otoczenie w 2017 r.

Projekt „Usytuowanie na poziomie samorządów lokalnych instrumentów wsparcia dla MŚP, działających w oparciu o model wielopoziomowego zarządzania regionem” realizowany przez konsorcjum w składzie: Województwo Kujawsko-Pomorskie, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie i Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu”; finansowany z Narodowego Centrum Badań i Rozwoju w ramach Programu Strategicznego Gospostrateg – „Społeczny i Gospodarczy Rozwój Polski w warunkach globalizujących się rynków”
Nr umowy GOSPOSTRATEG1/385453/3/NCBR/2018

Narodowe Centrum
Badań i Rozwoju

Spis treści

Podstawowe informacje o gminie	3
Wielkość sektora MŚP	4
Liczba przedsiębiorstw i płatników składek według sekcji PKD	5
Osoby ubezpieczone w sektorze MŚP w gminie	6
Podstawy wymiaru składek w gminie, w tym w sektorze MŚP	8
Przedsiębiorstwa płacące podatki w gminie	10
Przychody i dochody podatników prowadzących działalność gospodarczą w gminie	11
Uwagi metodologiczne	13

Podstawowe informacje o gminie

Wąpielsk

Typ gminy: wiejska

Liczba ludności: 3988

W tym:

Osoby w wieku produkcyjnym (18-59/64 lata): 2450

Miejsce gminy pod względem liczby ludności w województwie: 128

Udział osób w wieku produkcyjnym w liczbie ludności ogółem: 61,4%

Dochody gminy na 1 mieszkańca: 4699,16 zł

Miejsce gminy pod względem dochodów gminy na mieszkańca w województwie: 48

Charakterystyka gminy:

Jest to gmina wiejska należąca do grupy 5 gmin wiejskich o najniższej liczbie mieszkańców, o zbliżonym do średniego ryzyku bezrobocia. W tej grupie gmin dochody własne na mieszkańca są najniższe wśród wszystkich grup, udział przedsiębiorstw MŚP w sektorze usług jest poniżej 50%. Średnie zatrudnienie w przedsiębiorstwach sektora MŚP jest wyższe niż przeciętnie w województwie, przychody podatkowe na przedsiębiorstwo są znacząco poniżej średniej.

Tabela 1: Podstawowe wskaźniki finansowe gminy na tle województwa i grupy podobnych gmin

2017	W złotych	Jako % średniej w grupie podobnych gmin	Jako % średniej w województwie
Dochody gminy na 1 mieszkańca	4699,16	101,3	97,8
Dochody własne gminy na 1 mieszkańca	950,77	71,9	43,0
Wydatki gminy na 1 mieszkańca	5052,06	105,6	105,6
Zobowiązania gminy na 1 mieszkańca	522,00	76,0	[b.d.]

Wielkość sektora MŚP

W 2017 r. w gminie zarejestrowanych było 199 przedsiębiorstw zgodnie z bazą danych REGON. W grudniu 2017 r. w gminie było 89 płatników składek ZUS oraz 118 podatników osiągających przychody z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej. Liczbę przedsiębiorstw – podatników i płatników składek przedstawia tabela poniżej.

Tabela 2. Liczba przedsiębiorstw według rodzaju rejestru

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa
Podatki (podatnicy)	76	40	2	0	42
ZUS (płatnicy składek)	47	32	10	NaN	NaN
REGON		190	8	1	199

Liczba podmiotów różni się w zależności od źródła informacji. Dane w bazie REGON zawierają największą liczbę podmiotów, zawiera ona jednak informacje, które mogą nie być w pełni aktualne (np. nie uwzględniają przedsiębiorstw, które zawiesiły swoją działalność). Liczba podatników różni się od liczby płatników składek, przede wszystkim w grupie przedsiębiorców prowadzących działalność na własny rachunek – część z tych osób łączy tę działalność z pracą etatową, w związku z tym nie są płatnikami składek. Występują również różnice w liczbie przedsiębiorstw w zależności od wielkości. Klasyfikacja przedsiębiorstw w przypadku danych ZUS jest

określona jest na podstawie liczby osób ubezpieczonych (tj. takich, za które przedsiębiorstwo opłaca składki na ubezpieczenia społeczne). W przypadku danych podatkowych, klasyfikacja wynika z deklaracji przedsiębiorców przekazanych do urzędów skarbowych.

Liczba przedsiębiorstw i płatników składek według sekcji PKD

Informacja o płatnikach składek w przedsiębiorstwach mikro, małych i średnich (tj. płacących składki za od 1 do 249 osób ubezpieczonych) według wybranych sekcji PKD przedstawia tabela 3.

Tabela 3. Liczba płatników składek według sekcji PKD

	Liczba płatników w gminie	% ogółu płatników składek w gminie	% płatników w danym sektorze w województwie
Przemysł (C-F)	32	36,0	0,1
Usługi (G-S)	51	57,3	0,1
Wybrane sekcje PKD (według największej liczby płatników)			
Budownictwo (F)	19	21,3	0,1
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)	19	21,3	0,1
Przetwórstwo przemysłowe (C)	10	11,2	0,1
Transport i gospodarka magazynowa (H)	4	4,5	0,1
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (M)	4	4,5	0,1
Sekcje zdominowane przez podmioty publiczne			
Administracja (O)	1	1,1	0,3
Edukacja (P)	5	5,6	0,2
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna (Q)	7	7,9	0,1
Kultura (R)	1	1,1	0,1

Osoby ubezpieczone w sektorze MŚP w gminie

Wśród płatników składek, którzy opłacali składki za nie więcej niż 250 osób było łącznie 809 osób ubezpieczonych w ZUS, co stanowiło 33,0% osób w wieku produkcyjnym w gminie, w tym:

- W usługach ubezpieczonych było 440 osób, to jest 18,0% osób w wieku produkcyjnym w gminie,
- W przemyśle ubezpieczonych było 454 osób, to jest 18,5% osób w wieku produkcyjnym w gminie,
- W sekcjach zdominowanych przez podmioty publiczne było ubezpieczonych łącznie 212 osób, w tym 118 osób w administracji, 32 osób w sektorze opieki zdrowotnej 56 osób w sektorze edukacji oraz 6 osób w sektorze kultury, było to łącznie 8,7% osób w wieku produkcyjnym w gminie,
- Wśród osób ubezpieczonych było 81 kobiet i 137 mężczyzn,
- Najwięcej ubezpieczonych było w wieku 25-34 lat – 381 osób i 35-44 lat – 286 osób.

Tabela 4. Liczba ubezpieczonych w zależności od wielkości płatnika składek

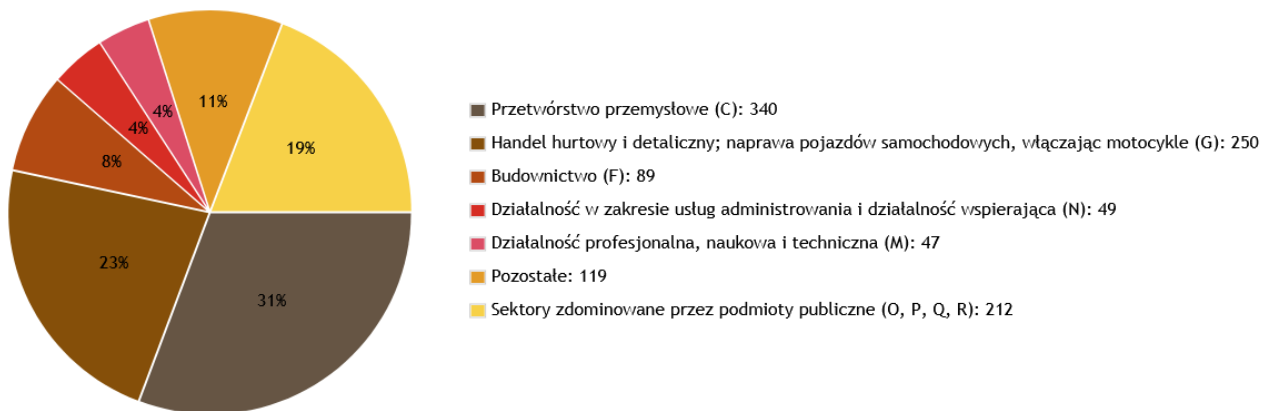
2017	Liczba osób	liczba osób na 1 płatnika składek	% zatrudnionych w grupie płatników do 249 ubezpieczonych
Samozatrudnieni nie płacący składek za inne osoby	57	1,2	7,0
Ubezpieczeni u płatników składek płacących składki za 1-9 osób	206	6,4	25,5
Ubezpieczeni u płatników składek płacących składki za 10-49 osób	363	36,3	44,9
Ubezpieczeni u płatników składek płacących składki za 50-249 osób	183	∞	22,6

Najwięcej ubezpieczonych było w sekcjach:

- Przetwórstwo przemysłowe (C) (340 osób),
- Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G) (250 osób),

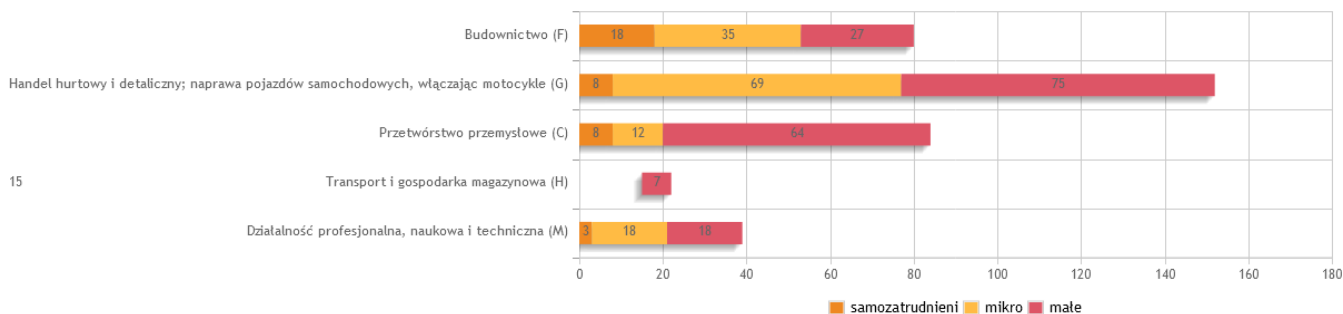
- Budownictwo (F) (89 osób).

Rysunek 1. Struktura ubezpieczonych według sekcji w gminie Wąpielsk

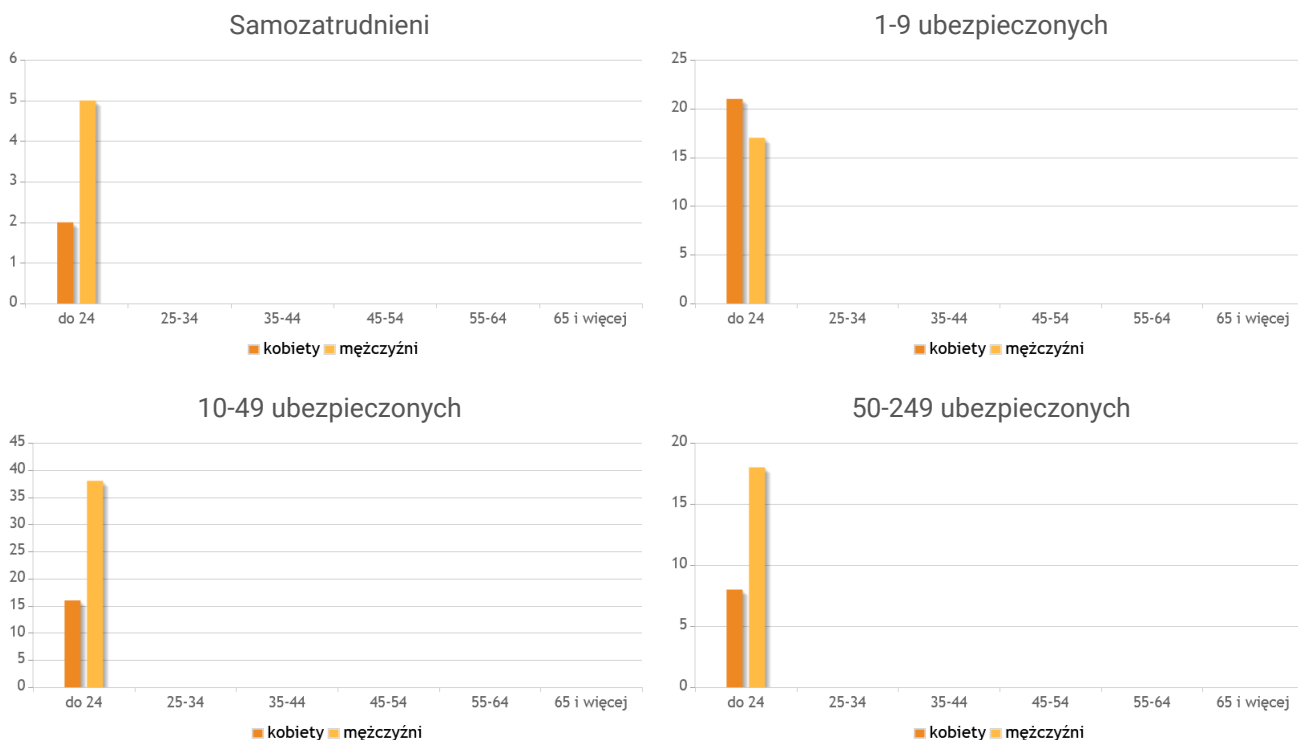
Źródło: dane ZUS

Rysunek 2. Liczba ubezpieczonych w największych w sekcjach według wielkości płatnika składek: samozatrudnieni, od 1 do 9 ubezpieczonych oraz od 10 do 49 ubezpieczonych

Źródło: dane ZUS

Wśród osób ubezpieczonych było 81 kobiet i 137 mężczyzn. Najwięcej ubezpieczonych było w wieku 25-34 lat – 381 osób i 35-44 lat – 286 osób.

Rysunek 3. Liczba ubezpieczonych według wielkości płatnika składek, wieku i płci

Źródło: dane ZUS

Podstawy wymiaru składek w gminie, w tym w sektorze MŚP

Przeciętna podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w gminie Wąpielsk w grudniu 2017 r. wynosiła 2300 zł. Przeciętna podstawa wymiaru składek u mężczyzn jest wyższa niż u kobiet. Najwyższe podstawy wymiaru składek spośród głównych zidentyfikowanych sektorów według zatrudnienia odnotowane są w sekcji *Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (M)*. Podstawy wymiaru składek w sektorze MŚP są najwyższe wśród płatników zatrudniających 50-249 osób.

Tabele poniżej prezentują informacje dotyczące średnich podstaw wymiaru składek w złotych, w porównaniu do średnich dla danego typu gminy oraz w porównaniu do średnich podstaw wymiaru w województwie kujawsko-pomorskim.

Tabela 5. Średnie podstawy wymiaru składek według wielkości, płci oraz wybranych sekcji zatrudnienia w złotych

	Ogółem	Samozatr.	1-9 ubezp.	10-49 ubezp.	50-249 ubezp.
Ogółem	2300	1598	1939	2155	2920
Kobiety	2258	1579	2121	2074	2510
Mężczyźni	2365	1611	1785	2222	3330
W sekcjach z największą liczbą płatników w gminie					
Budownictwo (F)	2636	1663	1648	1900	3850
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)	2487	1579	1905	2241	3471
Przetwórstwo przemysłowe (C)	2470	2362	1712	2060	2718
Transport i gospodarka magazynowa (H)	2536	2558	1846	1653	4544
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (M)	2686	1253	2759	2186	4860

Źródło: dane ZUS

Tabela 6. Średnie podstawy wymiaru składek według wielkości, płci oraz wybranych sekcji zatrudnienia w porównaniu do średniej w danym typie gminy

	Ogółem	Samozatr.	1-9 ubezp.	10-49 ubezp.	50-249 ubezp.
Ogółem	88,3	87,8	97,2	88,1	94,1
Kobiety	92,8	92,2	106,3	87,4	90,7
Mężczyźni	87,7	86,9	89,2	88,3	97,0
W sekcjach z największą liczbą płatników w gminie					
Budownictwo (F)	102,1	105,0	99,1	80,5	102,5
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)	98,9	93,7	102,1	101,9	97,6
Przetwórstwo przemysłowe (C)	101,6	142,0	98,4	90,2	101,6
Transport i gospodarka magazynowa (H)	102,9	126,7	91,8	77,1	143,5
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (M)	92,4	74,8	94,3	85,6	116,6

Źródło: dane ZUS

Tabela 7. Średnie podstawy wymiaru składek według wielkości, płci oraz wybranych sekcji zatrudnienia w porównaniu do średniej w województwie kujawsko-pomorskim

	Ogółem	Samozatr.	1-9 ubezp.	10-49 ubezp.	50-249 ubezp.
Ogółem	85,5	84,5	98,0	83,1	92,3
Kobiety	90,4	86,4	109,7	81,7	84,8
Mężczyźni	85,3	83,3	88,4	84,1	99,5
W sekcjach z największą liczbą płatników w gminie					
Budownictwo (F)	97,4	99,3	90,5	79,5	103,5
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)	104,4	84,0	106,9	98,8	115,6
Przetwórstwo przemysłowe (C)	101,5	127,2	92,4	91,1	91,2
Transport i gospodarka magazynowa (H)	111,9	138,0	96,0	73,3	153,9
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (M)	99,5	65,1	124,5	80,5	132,9

Źródło: dane ZUS

Przedsiębiorstwa płacące podatki w gminie

Informacja obejmuje przedsiębiorców i przedsiębiorstwa opłacające podatki dochodowe od osób fizycznych: według stawki podatkowej (formularz PIT 36), w tym również Ci, którzy zadeklarowali opłacanie podatku liniowego (PIT 36L). Kolejną grupą są przedsiębiorcy, którzy opłacają podatki ryczałtowe (na formularzach PIT 28A i PIT28B), jak również osoby prawne, płacące podatek dochodowy od osób prawnych CIT. Forma opłacania podatku zależy od formy prowadzonej działalności, a także wielkości przedsiębiorstwa.

W gminie Wąpielsk według danych podatkowych funkcjonuje 42 przedsiębiorstw, w tej grupie 2 to przedsiębiorstwa małe, a 0 przedsiębiorstwa średnie.

W grupie przedsiębiorstw mikro dominuje rozliczanie w formie podatku PIT (1700,0%). W przypadku małych przedsiębiorstw 50,0% rozlicza się w ramach podatku CIT, a 50,0% korzysta z rozliczenia się w formie podatku liniowego (PIT-36L). Przedsiębiorstwa średnie są płatnikami podatku CIT.

Tabela 8. Liczba przedsiębiorstw – podatników w 2017 r. w gminie Wąpielsk

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	37	18	0	0	55
PIT 36L	1	10	1	0	12
PIT 28A	38	6	0	0	44
PIT 28B	0	0	0	0	0
CIT	0	6	1	0	7
Łącznie	76	40	2	0	118

Źródło: dane podatkowe

Przychody i dochody podatników prowadzących działalność gospodarczą w gminie

Łącznie przychody przedsiębiorstw (bez osób prowadzących działalność na własny rachunek) rozliczających się w gminie wynosiły 87 931 910 zł. Zestawienie przychodów według wielkości przedsiębiorstw i sposobu rozliczania podatku przedstawia tabela 9.

Tabela 9. Przychody przedsiębiorstw – podatników w 2017 r. w gminie Wąpielsk

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	3 271 144	10 316 000	0	0	13 587 144
PIT 36L	124 890	60 472 600	14 852 500	0	75 449 990
PIT 28A	1 784 610	738 319	0	0	2 522 929
PIT 28B	0	0	0	0	0
CIT	0	581 652	970 839	0	1 552 491
Łącznie	5 180 644	72 108 571	15 823 339	0	93 112 554
% dochodów przedsiębiorstw według klasy wielkości	29,1	65,4	5,5	0,0	100,0

Źródło: dane podatkowe

Dochody przedsiębiorstw (bez osób prowadzących działalność na własny rachunek) w gminie Wąpielsk łącznie wyniosły 4 708 612 zł, co stanowiło 5,4% ogółu przychodów.

Tabela 10. Dochody przedsiębiorstw – podatników (przychody pomniejszony o koszty uzyskania przychodów) w 2017 r. w gminie Wąpielsk

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	784 333	790 210	0	0	1 574 543
PIT 36L	81 049	2 943 000	212 600	0	3 236 649
PIT 28A	1 683 409	699 330	0	0	2 382 739
CIT	0	60 874	2598	0	63 472
Łącznie	2 548 791	4 493 414	215 198	0	7 257 403
Jako % przychodu	49,2	6,2	1,4	-	7,8
% dochodów przedsiębiorstw według klasy wielkości	35,1	61,9	3,0	0,0	100,0

Źródło: dane podatkowe

Przeciętne przychody na jednego podatnika w zależności od wielkości przedsiębiorstwa oraz sposobu rozliczania się przedstawiają tabele 11-13.

Tabela 11. Przeciętne przychody przypadające na jednego podatnika w 2017 r. w gminie Wąpielsk

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	88 409,30	573 111,11	0,00	0,00	247 038,98
PIT 36L	124 890,00	6 047 260,00	14 852 500,00	0,00	6 287 499,17
PIT 28A	46 963,42	123 053,17	0,00	0,00	57 339,30
PIT 28B	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
CIT	0,00	96 942,00	970 839,00	0,00	221 784,43
Łącznie	68 166,37	1 802 714,28	7 911 669,50	0,00	789 089,44

Źródło: dane podatkowe

Tabela 12. Przeciętne przychody przypadające na jednego podatnika w porównaniu do średniej w danym typie gminy

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	82,8	137,0	0,0	0,0	112,7
PIT 36L	14,7	186,0	190,7	0,0	147,3
PIT 28A	89,9	51,6	0,0	0,0	66,3
PIT 28B	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
CIT	0,0	7,2	37,3	0,0	14,2
Łącznie	50,2	153,7	148,6	0,0	92,4

Źródło: dane podatkowe

Tabela 13. Przeciętne przychody przypadające na jednego podatnika w porównaniu do średniej w województwie

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	200,8	135,6	0,0	0,0	115,0
PIT 36L	9,8	346,2	245,5	0,0	308,1
PIT 28A	90,9	69,1	0,0	0,0	76,1
PIT 28B	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
CIT	0,0	8,5	10,8	0,0	3,9
Łącznie	23,9	214,8	115,7	0,0	56,0

Źródło: dane podatkowe

Uwagi metodologiczne

Informacja bazuje na danych pochodzących z dwóch rejestrów:

- 1) rejestrów Zakładu Ubezpieczeń Społecznych
- 2) rejestrów Krajowej Administracji Skarbowej.

Przedstawione informacje są zagregowane na poziomie gminy, w raporcie nie są prezentowane statystyki w przypadku, gdy liczba przedsiębiorstw w danej grupie jest mniejsza niż 5.

Rozbieżności w liczbie przedsiębiorstw w obu rejestrach wynikają z różnic w obowiązku opłacania podatków dochodowych oraz składek na ubezpieczenia społeczne. W efekcie, liczba podatników prowadzących działalność gospodarczą na własny rachunek) jest wyższa niż liczba osób samozatrudnionych płacących za siebie składki na ubezpieczenia społeczne. Liczba przedsiębiorstw według wielkości

również się różni. Dane podatkowe uwzględniają wielkość przedsiębiorstwa deklarowaną przez przedsiębiorców, dane z ZUS bazują na liczbie osób ubezpieczonych, za które odprowadzane są składki na ubezpieczenia społeczne (w tym również osoby zatrudnione nie tylko na umowę o pracę, lecz również na umowę-zlecenia lub inne rodzące obowiązek ubezpieczenia społecznego).

Informacja obejmuje przedsiębiorców i przedsiębiorstwa opłacające podatki dochodowe od osób fizycznych: PIT 36 (również liniowy) oraz PIT 28, jak również osoby prawne, płacące podatek CIT. Formularz PIT 36 skierowany jest do tych podatników, którzy w danym roku podatkowym prowadzili pozarolniczą działalność gospodarczą opodatkowaną na ogólnych zasadach przy zastosowaniu skali podatkowej. Na zeznaniu rocznym PIT-36L rozliczają się podatnicy, którzy wybrali liniową formę opodatkowania dochodów, czyli tzw. podatek liniowy. Podmiotami zobowiązanymi do złożenia zeznania rocznego PIT-28 są osoby fizyczne prowadzące jednoosobowe działalności gospodarcze opodatkowane w formie ryczału od przychodów ewidencjonowanych oraz osoby prowadzące działalność w formie spółki cywilnej osób fizycznych lub spółki jawnej osób fizycznych opodatkowanej ryczałtem. Opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób prawnych (CIT) podlegają osoby prawne, m.in. spółki tworzone na podstawie kodeksu spółek handlowych, spółki kapitałowe w organizacji (między podpisaniem umowy spółki a wpisaniem do rejestru), spółki komandytowo-akcyjne oraz grupy kapitałowe, w których skład wchodzi co najmniej dwie spółki prawa handlowego).

Prezentowane informacje uwzględniają jedynie część przedsiębiorstw prowadzących działalność w sektorze rolnictwa. Rolnicy indywidualni, którzy objęci są ubezpieczeniem społecznym w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego nie są uwzględnieni w raporcie.

Wybrane definicje

Płatnik składek – w prawie ubezpieczeń społecznych jednostki organizacyjne bądź też osoby zobligowane z jakiegokolwiek tytułu do obliczania należnych składek na ubezpieczenia społeczne, pobierania ich oraz przekazywania tych składek do Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Ubezpieczony – osoba, która podlega lub podlegała ubezpieczeniu emerytalnemu i ubezpieczeniom rentowym przynajmniej 1 dzień, np. jako pracownik, osoba prowadząca działalność gospodarczą. Nie dotyczy osoby opłacającej składki wyłącznie na ubezpieczenie społeczne rolników, tj. w KRUS.